

SEMINÁRNÍ PRÁCE

Co má být přínosem psaní seminárních prací?

- zdokonalení písemného projevu
- osvojení si pravidel a schopnosti psaní odborných textů
- zdokonalení heuristických schopností
- nabytí způsobilosti číst odborné texty a následně s nimi pracovat
- hlubší seznámení se zvolenou problematikou a případné individuální odhalení „nových obzorů“
- průprava k psaní diplomové práce

Co třeba učinit před sepsáním seminární práce?

- důkladné prostudování závazných *Pokynů pro psaní diplomových prací* a další doporučené literatury, v prvé řadě knihy Jadwigy Šanderové *Jak číst a psát odborné texty ve společenských vědách*
- pročtení vybraných odborných textů ze zkoumané oblasti bádání (nikoliv pouze příruček, učebnic a lexikonů, nýbrž odborných monografií či statí v nejrůznějších časopisech, sbornících apod. – viz *Internetový adresář pro kroatisty*, ÚK FF a *Seznam nekatalogizované literatury* ve fondech Semináře jihoslovanských filologií a balkanistiky)
- nahlédnutí do vzorových seminárních prací (pozor! – práce nemusí být dokonalé a zvláště z hlediska z formálních náležitostí se mohou lišit od aktuálních *Pokynů pro psaní diplomových prací*)
- volba a důkladná formulace tématu práce (teze) a způsobu zpracování (metoda) – jedná se o nejnáročnější část práce, kvalitní splnění tohoto úkolu je zásadním předpokladem úspěchu a polovinou odvedené práce (více viz *Pokyny* a doporučená studijní literatura)
- součástí výše uvedeného bodu je prostudování veškeré dostupné relevantní literatury k danému tématu (více viz *Pokyny* a doporučená studijní literatura)
- zkoumané téma je též vhodné zasadit do teoretického rámce (viz *Lexikon teorie literatury a kultury* a odkazy na relevantní literaturu pod jednotlivými hesly)

Na co dbát při formulaci tématu?

- seminární práce nemá být faktografickým výčtem údajů o autorově životě či díle
- její autor má prokázat analytické schopnosti a dovednost samostatného úsudku
- měl by mít na paměti omezený rozsah práce a nevolit tudíž příliš obecné téma typu *Renesanční písemnictví v Dubrovniku*
- nejlépe se zaměřit na určitý aspekt vybraného textu (textů), nikoliv provést všestranný rozbor jednoho díla (výjimku z tohoto pravidla lze tolerovat pouze v případě předmětu Chorvatská literatura I)
- možnost komparovat vybraných textů (klidně napříč národními literaturami, z nichž jedna musí být chorvatská)
- příklady správně zvoleného tématu: *Obraz Turka v díle Osman Ivana Gunduliće*, *Prvky lidové slovesnosti v komedii Dundo Maroje Marina Držiće*, *Tassův Osvobozený Jeruzalém jako inspirační zdroj Gundulićova Osmana*
- příklady nevhodně zvoleného tématu: *Představení a rozbor díla XY*, *Život a tvorba spisovatele XY*, *Chorvatské a španělské osvícenské drama*
- téma nesmí být samoučelné (např. komparace dvou zcela nesouvisejících děl apod.)
- vhodnost zvoleného tématu lze pochopitelně individuálně konzultovat s vyučujícím

Které formální náležitosti musí seminární práce splňovat?

- téma se musí pojít k látce probírané v daném semestru
- práce může být sepsána buď česky, nebo chorvatsky
- všechny citace ze sekundární literatury musí být přeloženy do jazyka práce (ohledně citací s primární literatury srov. *Pokyny*)
- analyzovaná primární literatura musí být v původním jazyce (nikoliv v českém překladu) – výjimku z tohoto pravidla mohou představovat texty rozebírané studenty předmětu Chorvatská literatura I
- jednotlivé listy práce je třeba sešít (nikoliv vázat, vkládat do nejrůznějších desek apod.)
- vytištěnou a sešitou práci je třeba odevzdat ve stanoveném termínu vyučujícímu či sekretářce Ústavu slavistiky
- seminární práce nemusí být na rozdíl od práce diplomové členěna do kapitol (vzhledem k malému rozsahu je to obvykle zbytečné), každopádně ale musí obsahovat úvod a závěr, jejichž obsah je blíže specifikován v *Pokynech* a doporučené studijní literatuře (ani úvod a závěr však nemusí být odděleny od ostatního textu formou samostatných kapitol)
- seminární práce musí mít v úvodu jasně zformulované téma a způsob jeho zpracování
- závěr práce nemůže mít podobu přímé citace ze sekundární literatury, byť se autorovi tato může činit sebevystižnější, ani nesmí obsahovat obecné fráze typu „*Má práce svědčí o tom, že spisovatel XY byl opravdovým velikánem.*“ (náležitosti závěru – viz *Pokyny*)
- práce musí mít podobu souvislého textu, nemůže se tudíž jednat např. o soupis hesel lexikografické povahy apod.
- formální úprava práce musí odpovídat normě předepsané v *Pokynech pro psaní diplomových prací*, která je pro studenty Semináře jihoslovanských filologií a balkanistiky závazná
- práce, jejíž formální úprava vychází z jiné normy či předepsanou normu ignoruje, bude vrácena k přepracování (nejčastější prohřešky proti předepsané normě jsou: nesprávné používání kurzívy, nejednotný druh a velikost písma, nejednotné či nesprávné zarovnání textu, nerozlišování spojovníku a pomlčky, nadměrné či naopak nedostatečné používání odstavců, nesprávné užívání uvozovek a číslovek, bibliografické údaje vypracované podle odlišné normy ad.)
- Seznam použité literatury musí svědčit o autorově heuristickém a badatelském úsilí (sekundární literatura se nesmí skládat jen z příruček, učebnic a lexikonů)

Na co dbát při psaní seminární práce?

- autor se musí držet zvoleného tématu, při psaní si musí stále klást otázku, zda je daný segment/věta práce, kterou píše, relevantní ve vztahu k tématu práce
- pokud se jedná o digresi, která vybočuje z hlavního toku argumentace, ale přesto má jistou relevanci ve vztahu k tématu práce, tak ji vloží do poznámky
- do poznámky je vhodné vkládat také delší citace z primární literatury či případné biobibliografické údaje o autorech a dalších zmiňovaných osobnostech (v takto krátkých textech ovšem doporučuji zvláště životopisné údaje o spisovatelích nezařazovat)
- autor musí dbát na to, aby jeho práce nebyla pouhým „slepencem“ přímých citací a parafrází z použité literatury, nesmí tudíž používat přímé citace jako „náhradní výplň“ textu – autorský přínos takového textu je minimální a bude proto vrácen k přepracování
- každá přímá citace musí být buď vkomponována do autorovy věty (např. Spisovatel míní, že „*to bylo vskutku výjimečné*“ a na jiném místě k tomuto dodává, že se „*ještě nikdy tak nepobavil*“.), nebo autorem uvedena (např. Spisovatel tento fakt pojmenoval následujícím způsobem: „*Vždy jsem jej považoval za svého blízkého spojence.*“)

- významným předpokladem úspěchu je seznámení s etikou psaní odborných textů, respektive způsobem citování a parafrázování cizích textů (viz *Pokyny* a doporučená studijní literatura, zvláště kniha J. Šanderové) – autor si tak mj. ověří, který druh informací je nutné opatřit citační poznámkou a který nikoliv; zároveň zamezí tomu, aby byl nařčen z plagiátorství
- práce musí být napsána odborným stylem, který se liší od stylu publicistického či esejistického (viz *Pokyny* a doporučená studijní literatura, zvláště kniha J. Šanderové) – autor se proto před psaním práce musí dobře seznámit s náležitostmi odborného stylu (nepíše esej, úvahu, ani publicistický či popularizační článek!)
- klíčovými prvky odborného textu jsou preciznost vyjadřování a užívání odborné terminologie, již si autor musí osvojit a dbát na přesnost jejího užívání
- musí se tudíž vyhýbat neobratným či nejednoznačným formulacím (např. „Vetranović je jedním z nejvýznamnějších spisovatelů.“ Správně: „Vetranović je jedním z nejvýznamnějších chorvatských renesančních spisovatelů.“), respektive formulacím, které odporují odbornému stylu (např. „chtěla bych Vás seznámit“, „myslím si, že“, „při prvním čtením se mi zdálo“, „při druhém to bylo jinak...“, „vždycky jsem ráda jezdila do Dalmácie a proto píšu o splitském spisovateli“, „nejdřív jsem chtěla psát o XY, ale potom jsem si to rozmyslela“ apod.) – více viz *Pokyny* a doporučená studijní literatura, zvláště kniha J. Šanderové
- práce musí být nejen na solidní stylistické úrovni, ale zároveň by neměla obsahovat gramatické chyby a překlepy (před odevzdáním je tudíž vhodné dát text přečíst více lidem)